

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2010
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2010
Avaldamismärge:	

Turvaseadus

Vastu võetud 08.10.2003

[RT I 2003, 68, 461](#)

jõustumine 01.05.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
12.10.2005	RT I 2005, 57, 451	18.11.2005
19.04.2006	RT I 2006, 21, 159	01.06.2006
20.04.2006	RT I 2006, 21, 162	01.06.2006
17.05.2006	RT I 2006, 26, 191	01.08.2006
22.05.2008	RT I 2008, 24, 156	01.09.2008
11.06.2008	RT I 2008, 28, 181	13.07.2008
11.06.2008	RT I 2008, 28, 181	04.10.2008
17.12.2008	RT I 2009, 5, 35	01.07.2009
15.06.2009	RT I 2009, 39, 262	24.07.2009
30.09.2009	RT I 2009, 49, 331	01.01.2010
26.11.2009	RT I 2009, 62, 405	01.01.2010

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega sätestatakse turvateenuseid osutava ettevõtja (edaspidi *turvaettevõtja*) tegevuse tingimused ja kord, turvatöötaja õigused ja kohustused, turvatöötajale ettenähtud tagatised, sisevalve korraldamise tingimused ja kord, turvaettevõtja ja sisevalve tegevuse üle järelevalve teostamise kord ning vastutus käesoleva seaduse rikkumise eest.

(2) Käesolevat seadust ei kohaldata Kaitseministeeriumi, Justiitsministeeriumi ega Siseministeeriumi valitsemisala asutusele või üksusele, kelle ülesanne on objekti valve ja kaitse tagamine ning korraldamine.

(3) Käesolevat seadust ei kohaldata Kaitseleiidule nende objektide puhul, mille valve ja kaitse on Kaitseleiidule ülesandeks teinud kaitseväge juhataja.

(4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Mõisted

Käesolevas seaduses kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) turvalisus – seisund, mis tagatakse ohutegurite vältimisega;
- 2) valve – valveobjekti ja selle ümbruse jälgimine ründeohu või ründe avastamiseks ning ohu kõrvaldamiseks;
- 3) kaitse – meetmete rakendamine valveobjekti puutumatus tagamiseks;
- 4) valveobjekt – isik, vara või üritus, mida valvatakse ja kaitstakse;
- 5) turvaülesanne – turvateenuse lepingust tulenev või sisevalve töökorraldusega määratud toiming, mida teeb turvatöötaja või sisevalvetöötaja;

6)–7)

[Kehtetud – [RT I 2008, 24, 156](#)- jõust. 01.09.2008]

§ 3. Turvalisuse tagamise erinõuded

(1)–(2)
[Kehtetud – RT I 2009, 39, 262- jõust. 24.07.2009]

(3) Raha ja väärtpaberite veo korra kehtestab Vabariigi Valitsus .

2. peatükk TURVATEENUSED

§ 4. Turvateenus

(1) Turvateenus on:
1) turvakonsultatsioon;
2) vallas- või kinnisvara valve ja kaitse;
3) isikukaitse;
4) korra tagamine üritusel või valveobjektil;
5) juhtimiskeskuse pidamine;
6) valveseadmestiku projekteerimine, paigaldamine ja hooldamine.

(2) Turvateenust võib osutada käesoleva seaduse alusel tegutsev turvaettevõtja.

§ 5. Turvateenuse leping

(1) Turvaettevõtja võib tegevusloas nimetatud valdkonnas osutada turvateenust teenuse tellijaga sõlmitud kirjaliku lepingu alusel.

(2) Turvateenuse lepingus nähakse ette turvaettevõtja ja teenuse tellija õigused, kohustused, vastutus ning objekti valve ja kaitse tingimused.

(3) Kui turvateenuse osutamisel kasutatakse jälgimisseadmestikku, peab turvateenuse leping kajastama seadmestiku ja salvestise omaniku andmeid.
[RT I 2008, 28, 181- jõust. 04.10.2008]

§ 6. Turvakonsultatsioon

Turvakonsultatsioon käesoleva seaduse tähenduses on valveobjekti omadustest või eripärast tuleneva ohu selgitamine ja selle ärahoidmiseks või vähendamiseks kirjalike soovitude andmine. Soovitused vormistatakse turvaplaanina.

§ 7. Vallas- ja kinnisvara valve ja kaitse

(1) Vallas- ja kinnisvara valvamiseks ja kaitsmiseks seatakse sisse mehitatud või tehniline valve või mõlemad.

(2) Mehitatud valve käesoleva seaduse tähenduses on turvaülesannet täitva isiku tegevus valveobjekti puutumatus tagamiseks.

(3) Tehniline valve käesoleva seaduse tähenduses on valveobjekti kaugjälgimine, mille eesmärk on häire- ja jälgimisseadmestiku abil tuvastada ründeoht või rünne ning häireteatele kiiresti reageerida.

§ 8. Isikukaitse

(1) Isikukaitse käesoleva seaduse tähenduses on isiku soovil ja tema kirjalikul nõusolekul selliste meetmete rakendamine, mis tagavad isiku enda või muu isiku turvalisuse. Isikukaitse jaguneb vahetuks ihukaitseks ja mobiilseks kaitseks.

(2) Vahetu ihukaitse käsitatakse isiku kaitsmist ründe või muu ohu eest tema elu-, töö- või viibimiskohas.

(3) Mobiilse kaitse käsitatakse sõidukiga liikuva isiku kaitsmist. Kaitse tagatakse ohutu sõiduki ja ohutu liikluskkeemi valikuga ning vajaduse korral saatesõiduki kasutamisega.

§ 9. Korra tagamine üritusel

(1) Üritus käesoleva seaduse tähenduses on piiritletud või piiritlemata territooriumil ja kindlaksmääratud ajal avalikus kohas korraldatav ettevõtmine, milles osalejate kaitseks tagatakse avalik kord.

(2) Enne turvateenuse lepingu sõlmimist esitab turvaettevõtja teenuse tellijale turvaplaani, mille alusel määratakse lepingus kindlaks järgmised asjaolud:

- 1) valveobjekti piirid (andmed esitatakse kirjeldusena või skeemina);
- 2) sõidukite parkimise korraldus;

- 3) eeldatav osavõtjate arv;
- 4) turvatöötajate arv, isikkoosseis, töögraafik, tööülesanded ja turvatöötajate väljaõppe vajadus;
- 5) politsei ja teiste asjaomaste asutustega tehtava koostöö korraldus;
- 6) muud asjakohased andmed.

(3) Vähemalt pooltel ürituse korra tagamisel rakendatavatest turvaettevõtete töötajatest peab olema turvatöötaja kvalifikatsioon.

§ 10. Juhtimiskeskuse pidamine

(1) Juhtimiskeskus on objekti valveseadmestiku kaudu edastatavate teadete kaugjälgimiseks mõeldud üksus, mille töötajate ülesanne on valveobjektidel toimuv muutus või objekti ähvardav oht õigel ajal kindlaks teha, muutusest või ohust turvatöötajaid viivitamata teavitada, korraldada nende juhendamine ja asjakohaste abinõude rakendamine.

(2) Juhtimiskeskust pidav turvaettevõtja peab täitma järgmised nõuded:

- 1) tema omandis või valduses on seadmestatud ning ründe vastu kaitstud ruum häireteadete vastuvõtmiseks ja töötlemiseks;
- 2) ta on telefonsideettevõtjaga sõlminud telefonivõrgu kasutamise lepingu, kui häireteade edastatakse telefonivõrgu kaudu;
- 3) tal on raadiosageduse kasutamise luba, kui häireteade võetakse vastu raadiosaatja kaudu;
- 4) korraldab vajaduse korral valveobjekti ööpäevase mehitatud teenindamise;
- 5) tagab, et juhtimiskeskuses on pidevalt kaks turvatöötajat.

(3) Juhtimiskeskust võib pidada turvaettevõtja, kes tagab häireteadete vastuvõtu, töötlemise, edastamise ja kaitse käesoleva paragrahvi lõikest 2 erineval viisil.

§ 11. Valveseadmestik

(1) Valveseadmestik käesoleva seaduse tähenduses on häire- või jälgimisseadmestik, mis on ette nähtud sissetungi, muu ründe või valveobjekti ähvardava ohu avastamiseks.

(2) Häireseadmestik käesoleva seaduse tähenduses on seadmete kogum, mis on ette nähtud isikut või vara ähvardava ohu või isiku või vara vastu toimepandud ründe avastamiseks ja häireteade edastamiseks.

(3) Jälgimisseadmestik käesoleva seaduse tähenduses on pilti või elektroonilist signaali edastavate ja salvestavate seadmete kogum, mis on ette nähtud territooriumi, inimese, eseme või protsessi jälgimiseks või territooriumi, inimese või eseme asukoha või protsessi toimumise koha kindlaksmääramiseks.

(4) Jälgimisseadmestiku salvestist säilitatakse vähemalt üks kuu salvestamise päevast arvates, kuid mitte kauem kui üks aasta.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 04.10.2008]

§ 12. Valveseadmestiku projekteerimine, paigaldamine ja hooldamine

(1) Valveseadmestiku projekteerimise, paigaldamise ja hooldamise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.

(2) Valveseadmestiku projekteerijale, paigaldajale ja hooldajale kohaldatavad kvalifikatsiooninõuded kehtestatakse, kvalifikatsioon omistatakse ja kvalifikatsioonitunnistus väljastatakse kutseseaduses ettenähtud korras.

3. peatükk TURVAETTEVÕTJA

§ 13. Turvaettevõtja

(1) Turvaettevõtja on isik, kellel on turvateenuse osutamiseks tegevusluba.

(2) Turvaettevõtjale kohaldatakse ettevõtlust reguleerivaid õigusakte, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(3) Turvaettevõtja võib teenuse osutamiseks kasutada ainult koosseisulist töötajat.

§ 14. Turvaettevõtja põhiülesanded

Turvaettevõtja põhiülesanded on:

- 1) tagada valveobjekti ohutus ja puutumatus;
- 2) hoida ära valveobjekti vastu toimepandav või valveobjekti ohustav õigusrikkumine või tõkestada seda, et tagada valveobjekti puutumatus;
- 3) selgitada turvalisust vähendavad tegurid ja rakendada nende mõju vähendamiseks tehnikavahendeid ja oskusteavet.

§ 15. Turvaettevõtja kohustused

Turvaettevõtja täidab järgmisi kohustusi:

- 1) teeb iga kuu valveobjekti asukoha järgsele politseiasutusele kirjalikult teatavaks mehitatud valve alla võetud objektid, mis on lisandunud või mille teenindamiseks sõlmitud leping on lõpetatud. Teates esitatakse objekti aadress ja objekti nimetus; selle isiku nimi, kellega on turvateenuse leping sõlmitud; lepingu sõlmimise kuupäev ja lepingu kehtivuse aeg ning täidetavate turvaülesannete loetelu;
- 2) teeb valveobjekti vastu toimepandud ründe viivitamata teatavaks valveobjekti asukoha järgsele politseiasutusele.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 16. Turvaettevõtja tegevuse piirangud

(1) Turvaettevõtjal on keelatud:

- 1) valmistada või müüa lõhkematerjali, relva, tulirelva olulist osa, lasersihikut või laskemoona;
- 2) teha relva ümber või parandada seda;
- 3) osutada eradetektiiiviteenust;
- 4) täita politsei- või riigikaitsefunktsioone, välja arvatud juhul, kui see on lubatud teiste seadustega.

(2) Vabariigi Valitsus võib kehtestada piiranguid Euroopa Majanduspiirkonda mittekuuluva riigi kodanikule või juriidilisele isikule kuuluva kapitali osaluse kohta turvaettevõtte vara koosseisus.

§ 17. Turvateenuse osutamisega seotud dokumentide koostamine ja hoidmine

(1) Turvateenuse osutamisega seotud dokumendid on:

- 1) valveobjektil toimunud sündmuse kohta koostatud toimik;
- 2) turvateenuse leping;
- 3) turvatöötaja isikukaart;
- 4) häireteate elektrooniline salvestus või häireteadete registreerimise raamat.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 loetletud dokumente säilitab turvaettevõtte või sisevalvega asutus kohapeal viis aastat. Häireteate elektroonilisi salvestusi või häireteadete registreerimise raamatuid säilitatakse viimase salvestuse või sissekande tegemisest alates üks aasta.

(3) Valve ja kaitse all oleku ajal valveobjekti ohustanud sündmuse kohta koostatakse toimik, kuhu paigutatakse ettekanded ja lisamaterjal. Toimikus esitatakse järgmised andmed ja lisamaterjalid:

- 1) ettekande koostamise aeg ja koht;
- 2) selle turvaettevõtte või sisevalvega asutuse nimetus, kellele ettekanne on koostatud;
- 3) ettekande koostanud isiku töökoht ja nimi;
- 4) valveobjekti ohustava sündmuse aeg ja koht;
- 5) sündmuse kirjeldus;
- 6) õigusvastase teo toimepannud või teo toimepanemises kahtlustatava isiku nimi ja passi või muu isikut tõendava dokumendi number;
- 7) tunnistaja ja kannatanu ees- ja perekonnanimi, sünniaeg või isikukood, aadress, töökoht ja telefoninumber ning passi või muu isikut tõendava dokumendi number;
- 8) õigusvastase teo toimepannud isiku seletus;
- 9) õigusvastase teo toimepannud isiku kinnipidamist, isikusamasuse kontrollimist, asjade ja dokumentide äravõtmist ning tagastamist käsitlevad andmed;
- 10) politseile isiku üleandmise aeg ja koht ning politseiasutuse nimetus;
- 11) tunnistajate ja kannatanute seletused;
- 12) asja lahendamiseks vajalikud muud andmed.

(4) Häireteade salvestatakse arvutis, helilindil või registreeritakse häireteadete registreerimise raamatus. Teates esitatakse järgmised andmed:

- 1) häireteate saabumise viis ja aeg;
- 2) häireteate edastanud valveobjekti nimetus;
- 3) häireteates nimetatud sündmuse toimumise koht ja sündmuse kirjeldus;
- 4) häireteate menetlemist käsitlev teave (menetlustoimingud, käsud ja turvatöötajatelt saadav info).

(5) Turvateenuse osutamisega või turvaülesande täitmisega seotud muu dokument koostatakse ja seda säilitatakse turvaettevõtte asjaajamise üldise korra kohaselt.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud dokumente hoitakse ja hävitatakse arhiiviseaduses kehtestatud korras.

4. peatükk

SISEVALVE

§ 18. Sisevalve

(1) Sisevalve käesoleva seaduse tähenduses on ettevõtja, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse üksus, kes valvab ettevõtja, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse omandis või valduses olevat vara. Sisevalve võib tasuta valvata teisele isikule või asutusele kuuluvat vara, kui see tuleneb ettevõtja, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse põhikirjas märgitud tegevusalast või põhimäärusest. Sätet ei kohaldata ruumide üürimisel või rentimisel ega kinnisel valvataval territooriumil parkimise korraldamisel.

(2) Sisevalvel on keelatud osutada turvateenust.

§ 19. Sisevalve kohustused

(1) Sisevalve registreerib asukohajärgne politseiasutus asjakohase avalduse alusel. Registreerimisavalduses esitatakse järgmised andmed:

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

- 1) sisevalve asukoht;
- 2) valvatavate objektide asukoht ja arv;
- 3) sisevalve eest vastutava isiku (edaspidi *sisevalve juht*) nimi ja kontaktandmed;
- 4) õiend selle kohta, et sisevalve juht vastab käesoleva seaduse nõuetele;
- 5) sisevalvetöötajate arv;
- 6) valveks kasutatavate relvade nimetused ja relvade arv.

(2) Kui sisevalve likvideeritakse, teeb ettevõtja, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse juht selle politseiasutusele teatavaks likvideerimisest alates kahe nädala jooksul. Kui sisevalve juht ametikohalt vabastatakse, tuleb politseiasutust sellest teavitada isiku vabastamisest alates ühe nädala jooksul.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Sisevalvetöötaja toimikut ja objektil toimunud sündmuse kohta esitatud andmeid säilitab ettevõtja, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutuse juht käesoleva seaduse § -s 17 sätestatud korras viis aastat.

(4) Relva ja laskemoona või erivahendi soetamise, omandamise, valdamise, kandmise ja hoidmise ning sisevalvetöötajale kasutada andmise suhtes kohaldatakse käesoleva seaduse 8. peatükki.

§ 20. Sisevalvetöötaja

(1) Sisevalve tegevuse eest vastutab sisevalve juht, kellel on turvajuhi kvalifikatsioon. Sisevalve juht ei tohi olla turvaettevõtja lepinguline töötaja ega osutada turvateenust.

(2) Sisevalvetöötaja vastutus, kohustused ja sotsiaalsed tagatised määratakse kindlaks ettevõtja, riigiasutuse või kohaliku omavalitsuse asutusega sõlmitavas lepingus.

5. peatükk TURVATÖÖTAJA

§ 21. Turvatöötaja mõiste

(1) Turvatöötaja käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) füüsilisest isikust ettevõtja, kes osutab turvateenust;
- 2) turvaettevõtja töötaja, kellel on turvajuhi kvalifikatsioon ja kes töötab turvajuhina (edaspidi *turvajuht*);
- 3) turvaettevõtja töötaja, kes valvab ja kaitseb valveobjekti vahetult või tehnikavahendite abil.

(2) Valvetöötaja on esmaõppe läbinud ja määratud ajaks sõlmitud töölepingu alusel turvatöötaja ülesandeid kuni neljakuulise katseajaga täitev isik, kes on vähemalt 19-aastane põhiharidusega Eesti kodanik või Eestis pikaajalise elaniku elamisloa või alalise elamisõiguse saanud isik, kes valdab eesti keelt seadusega või seaduse alusel antud õigusaktiga kehtestatud tasemel ning isiksuseomaduste, kõlbluse, kehalise ettevalmistuse ja tervise poolest on võimeline täitma turvatöötaja ülesandeid ning kellele kohaldatakse käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud piiranguid. Kui isik soovib pärast katseajaga töötada turvatöötajana, on ta kohustatud katseajal läbima turvatöötaja põhiõppe ning omandama turvatöötaja kvalifikatsiooni. Isikuga, kes esmase töölepingu kestel ei ole läbinud turvatöötaja põhiõppet, ei tohi sõlmida korduvat töölepingut valvetöötajana.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 04.10.2008]

(3) Turvatöötajana ei käsitata käesoleva seaduse § 4 lõike 1 punktis 6 nimetatud teenuseid osutava turvaettevõtja töötajat.

§ 21¹. Turvatöötaja tööaja tegemise piirang

(1) Turvatöötaja tööaja arvestamisel kohaldatakse töölepingu seaduse 3. peatüki 3. jagu käesolevas seaduses sätestatud erisusega.

(2) Turvatöötaja tööaja arvestusperiood on kuni kuus kuud.
[RT I 2009, 5, 35- jõust. 01.07.2009]

§ 22. Turvatöötajale esitatavad nõuded

(1) Turvatöötajana võib töötada vähemalt 19-aastane põhihariduse ja turvatöötaja kvalifikatsiooniga Eesti kodanik või isik, kes on Eestis saanud alalise elamisõiguse või kellele on Eestis antud pikaajalise elaniku elamisluba, kes valdab eesti keelt seadusega või seaduse alusel antud õigusaktidega kehtestatud tasemel ning kes isiksuseomaduste, kõlbluse, kehalise ettevalmistuse ja tervise poolest on võimeline täitma turvatöötaja ülesandeid. Turvatöötaja, kes tagab korda avalikus kohas toimival üritusel, osutab isikukaitset või raha- ja väärtpaberivedu, peab olema vähemalt 21-aastane.

(2) Turvateenuseid osutav füüsilisest isikust ettevõtja, turvajuht või sisevalve juht on vähemalt 21-aastane, keskharidusega ja turvajuhki kvalifikatsiooniga Eesti kodanik, kes isiksuseomaduste, kõlbluse, kehalise ettevalmistuse ja tervise poolest on võimeline täitma turvatöötaja ülesandeid.

(3) Turvatöötaja kutsesobivuse ning kehalisele ettevalmistusele ja tervisele kohaldatavad nõuded ja tervisenõuetele vastavuse kontrollimise [korra kehtestab siseminister](#) .
[RT I 2006, 26, 191- jõust. 01.08.2006]

§ 23. Turvatöötajana töötamise keeld

(1) Turvatöötajana on keelatud töötada isikul, kes:

- 1) on piiratud teovõimega;
- 2) kannab karistust kuriteo eest või kelle karistusandmed kuriteo kohta ei ole karistusregistrist kustutatud;
- 3) on eradetektiiv;
- 4) on pankrotivõlgnik;
- 5) ei vasta käesoleva seaduse nõuetele.

(2) Turvaettevõtja selgitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatud asjaolud enne töölepingu sõlmimist.

§ 24. Turvatöötaja kvalifikatsioon

(1) Turvatöötajale kohaldatavad kvalifikatsiooninõuded kehtestatakse, kvalifikatsioon omistatakse ja kvalifikatsioonitunnistus väljastatakse kutseseaduses ettenähtud korras.

(2) Turvatöötaja kvalifikatsioonitasemed on:

- 1) turvatöötaja;
- 2) turvajuht.

§ 25. Turvatöötaja vormiriietus

(1) Tööülesandeid täites kannab turvatöötaja vormiriietust.

(2) Vormiriietust ei pea kandma isikukaitse teenust osutav turvatöötaja.

(3) Turvatöötaja vormiriietus ei tohi olla eksitavalt sarnane teise turvaettevõtja, kaitseväelase, Kaitseliidu liikme, politsei-, tuletõrje-, pääste-, tolli- või vanglaametniku vormiriietusega.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Vormiriietusel on embleem turvaettevõtja ärinimega või kaubamärgina registreeritud logoga ning töötõend või nimesilt, millel on sõna «turvatöötaja» või «valvetöötaja» ning turvatöötaja või valvetöötaja ees- ja perekonnanimi.

(5) Vormiriietuse ja embleemi kirjeldus kooskõlastatakse Politsei- ja Piirivalveametiga. Vormiriietuse kandmise korra kehtestab turvaettevõtja.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 26. Turvatöötaja töötõend

(1) Tööülesandeid täitval turvatöötajal on kaasas töötõend, millel on foto, isikukood ja turvaettevõtja ärinimi.

(2) Turvaülesannet täitval füüsilisest isikust turvaettevõtjal on kaasas notariaalselt kinnitatud tegevusloakoopia või Politsei- ja Piirivalveameti kinnitatud ärakiri ja isikut tõendav dokument.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Turvatöötaja peab isiku poole pöördudes end tutvustama ning esitama talle töötõendi.

6. peatükk TURVATÖÖTAJA ÕPE

§ 27. Turvatöötaja õpe

(1) Turvatöötaja õpe koosneb järgmistest osadest:
1) esmaõpe;
2) põhiõpe;
3) turvajuhi õpe;
4) täiendusõpe.

(2) Esmaõppes omandatakse turvatööks vajalikud algteadmised ja -oskused. Vähemalt 16-tunnine esmaõpe läbitakse enne turvaettevõttes turvaülesannete täitmisele asumist.

(3) Turvatöötaja kvalifikatsiooni saamiseks läbib valvetöötaja turvatöötaja põhiõppe neljakuulise katseaja jooksul. Põhiõpe kestab vähemalt 50 tundi.
[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

(3¹) Isik, kes käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud katseaja jooksul ei ole omandanud turvatöötaja kvalifikatsiooni, võib selle omandada enne turvatöötajana tööle asumist, läbides vähemalt 50-tunnise põhiõppe.
[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

(4) Turvajuhi kvalifikatsiooni saamiseks läbib turvatöötaja turvajuhi õppe, mis kestab vähemalt 80 tundi.

(5) Turvatöötajale on aastas ette nähtud vähemalt 16-tunnine täiendusõpe.

(6) Turvatöötaja õppele kohaldatakse täiskasvanute koolituse seaduse tööalase koolituse kohta käivaid sätteid.

§ 28. Turvatöötaja väljaõppe korraldamine

(1) Turvatöötaja põhiõpet, turvajuhi õpet ja täiendusõpet võib korraldada sellekohase loaga (edaspidi *koolitusluba*) isik. Õpet korraldavale isikule on käesoleva seaduse § 16 lõikes 1 nimetatud tegevus keelatud.

(2) Esmaõpet võib korraldada turvaettevõttes või turvatöötajate õppe korraldamiseks koolitusloa saanud ettevõttes. Esmaõpet õpetajal peab olema turvajuhi kvalifikatsioon.

(3) Turvatöötajate kehalist ettevalmistamist korraldab turvaettevõtja.

§ 29. Õppekava

Turvatöötaja õppekava kehtestab turvatöötajate väljaõpet ja täiendusõpet korraldava juriidilise isiku õppeasutus kutseseaduse alusel kehtestatud kutsesstandardit järgides. Õppekava kooskõlastatakse Politsei- ja Piirivalveametiga ning Riikliku Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusega.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 30. Koolitusloa andmise tingimused ja kord

(1) Turvatöötaja õpet korraldab isik, kelle registreeritud tegevusala või tegevus põhikirja või põhimääruse järgi on turvatöötaja õpe ja kellel on turvatöötaja õppe korraldamiseks tegevusluba.

(2) Koolitusluba on tähtajaline, kehtivusega üks kuni viis aastat.

(3) Koolitusloa väljastab, loa kehtivuse peatab, tunnistab loa kehtetuks või tühistab selle Haridus- ja Teadusministeerium Politsei- ja Piirivalveameti ettepanekul käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Koolitusluba antakse isikule, kelle aineiline baas, pedagoogid ja õppekava võimaldavad järgida turvatöötaja kvalifikatsiooninõudeid.

(5) Koolitusloa taotleja esitab Haridus- ja Teadusministeeriumile vabas vormis avalduse vähemalt kaks kuud enne õppetöö algust. Avaldusele lisatakse järgmised dokumendid:

- 1) taotleja põhikirja või põhimääruse ärakiri;
- 2) taotleja äriregistris või mittetulundusühingute ja sihtasutuste registris registreerimise tunnistuse koopia;

3) Politsei- ja Piirivalveameti arvamus selle kohta, kas taotleja vastab tegevusloa andmise suhtes kohaldatavatele nõuetele;

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

4) kooskõlastatud õppekava;

5) turvatöötajate õpet korraldavate isikute nimekiri;

6) õiend selle kohta, et turvatöötajate õpet korraldav isik vastab käesoleva seaduse § 28 lõike 2 nõuetele;

7) [kehtetu – RT I 2009, 49, 331- jõust. 01.01.2010]

8) õiend selle kohta, et taotleja ei tegutse käesoleva seaduse § 16 lõikes 1 nimetatud valdkonnas.

(6) Koolitusloa taotlemise avaldus vaadatakse läbi selle saamisest alates ühe kuu jooksul.

[RT I 2006, 21, 162- jõust. 01.06.2006]

§ 31. Koolitusloa kehtivuse peatamise ja kehtetuks tunnistamise alused

Koolitusloa väljaandja võib loa kehtivuse kuni kuueks kuuks peatada või tunnistada loa kehtetuks, kui:

1) olukorra muutumise tõttu ei vasta turvatöötajate õpet korraldav isik enam nõuetele, mis olid tegevusloa väljaandmise aluseks;

2) turvatöötaja õppe korraldaja ei täida käesoleva seaduse ja käesoleva seaduse alusel antud õigusakti nõudeid;

3) turvatöötaja õppe korraldaja on loa väljaandjale teadlikult esitanud võltsitud dokumendi või valeandmeid.

7. peatükk TURVATÖÖTAJA ÕIGUSED JA KOHUSTUSED NING TURVATÖÖTAJALE ETTENÄHTUD TAGATISED

§ 32. Turvatöötaja õigused

(1) Turvatöötajal on õigus:

1) tõkestada pääs valvatavale objektile isikul, kes püüab sinna siseneda loata või muu seadusliku aluseta;

2) valvataval objektil kinni pidada süüteoos kahtlustatav isik;

3) kinni pidada isik, kes tungib või on tunginud valvatavale objektile, viibib seal asjakohase loa või muu seadusliku aluseta, ohustab valveobjekti, objektil viibivaid isikuid või takistab turvatöötajat tema ülesannete täitmisel. Kinnipeetud isik tuleb viivitamata politseile üle anda;

4) isiku kinnipidamisel teostada isiku ja temaga kaasas olevate esemete turvakontrolli kindlustamiseks, et kinnipeetu valduses ei ole esemeid ega aineid, millega ta võib ohustada ennast või teisi. Turvatöötajal on õigus ohtlikud esemed ja ained võtta oma kontrolli alla. Äravõetud esemed ja ained tuleb viivitamata anda üle politseile.

(2) Turvatöötajal on õigus objektil kinnipeetud isiku käitumist, reaalselt ohtu või toimepandud teo laadi arvestades:

1) isik objektilt eemaldada;

2) tuvastada isik kohapeal;

3) toimetada süüteoos kahtlustatav isik politseiasutusse;

4) toimetada ravi- või politseiasutusse isik, kellel on jooobe tunnused ja kes oma käitumisega võib ohustada iseennast või teisi isikuid.

§ 33. Turvatöötaja kohustused

Turvatöötaja on kohustatud:

1) keelduma täitmast seadusega vastuolus olevaid ülesandeid;

2) hoidma saladuses turvateenuse tellijalt saadud teavet;

3) tegema juhtimiskeskusele viivitamata teatavaks valveobjekti vastu toimepandud, toimepandava või kavandatava õigusrikkumise;

4) täitma oma ülesandeid, takistamata riigiasutuse, kohaliku omavalitsuse asutuse, järelevalveasutuse, kohtueelse uurimise asutuse, kohtu, kohtutäituri või muu isiku seaduslikku tegevust;

5) tööülesande täitmisel heli-, foto-, filmi-, video-, side- ja valvetehnika ning infotehnoloogia vahendit või muud tehnikavahendit kasutades järgima isiku põhiseaduslikke õigusi;

6) tegema käesoleva seaduse § 23 lõikes 1 nimetatud asjaolu ilmnemise turvaettevõtjale viivitamata teatavaks.

§ 34. Turvatöötajale ettenähtud tagatised

(1) Kui turvaülesande täitmine põhjustab turvatöötajale püsiva töövõimetuse, maksab tööandja talle ühekordse toetusena:

1) täieliku töövõimetuse korral turvatöötaja kolme aasta palga;

2) osalise töövõimetuse korral turvatöötaja ühe aasta palga.

(2) Turvaettevõttes tööülesande täitmisel hukkunud turvatöötaja abikaasale ja isikule, kelle suhtes täitis turvatöötaja perekonnaseadusest tulenevat ülalpidamiskohustust, peab tööandja ühekordse toetusena maksma turvatöötaja viie aasta palga.

(3) Ühekordne toetus arvutatakse püsivalt töövõimetu või hukkunud turvatöötaja keskmise palga alusel.

(4) Ühekordse toetuse maksmine ei vabasta tööandjat muudest seadusega sätestatud kohustustest töötaja püsiva töövõimetuse hüvitamisel.

§ 35. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse saamiseks esitab püsivalt töövõimetu turvatöötaja kirjaliku avalduse ja arstliku ekspertiisi komisjoni tõendi püsiva töövõimetuse astme määramise kohta.

(2) Hukkunud turvatöötaja perekonnaliige või turvatöötaja ülalpidamisel olnud isik esitab toetuse saamiseks kirjaliku avalduse, millele on lisatud:

- 1) dokumendid, mis tõendavad, et avalduse esitaja kuulus hukkunud isiku perekonnaliikmete või ülalpeetavate hulka;
- 2) hukunu surmatunnistus.

(3) Toetuse taotlemise avaldus esitatakse tööandjale turvatöötaja püsiva töövõimetuse astme määramisest või tema hukkimisest alates ühe aasta jooksul.

§ 36. Toetuse määramine ja maksmine

(1) Püsivalt töövõimetu turvatöötaja avalduse ja muud dokumendid vaatab tööandja läbi ning teeb otsuse nende esitamisest alates ühe kuu jooksul.

(2) Hukkunud turvatöötaja perekonnaliikme või ülalpeetava avaldus ja muud dokumendid vaatab tööandja läbi ja teeb otsuse nende esitamisest alates ühe kuu jooksul.

(3) Kui ühekordse toetuse saamiseks on põhjendatud taotluse esitanud mitu toetust saama õigustatud isikut, määrab tööandja neile toetuse võrdsetes osades.

(4) Toetuse määramise või sellest keeldumise otsuse teeb tööandja toetuse taotlejale kirjalikult teatavaks otsuse tegemise alates seitsme päeva jooksul. Keeldumise korral nimetab tööandja keeldumise põhjuse ja tutvustab otsuse vaidlustamise korda ning tagastab avaldusele lisatud dokumendid. Tööandjal on õigus keelduda toetuse maksimisest ainult juhul, kui töövõimetus on tekkinud turvatöötaja enda süül.

(5) Ühekordse toetuse maksab tööandja välja toetuse määramisest alates ühe kuu jooksul. Poolte kokkuleppel võib tööandja maksta toetuse välja mitmes osas.

8. peatükk RELVA JA LASKEMOON NING ERIVAHENDID

§ 37. Relvad

(1) Relva ja laskemoona soetamise, omamise, valdamise, hoidmise või kandmise ning töötajale relva kasutada andmise suhtes kohaldatakse turvaettevõtjale ja sisevalvele relvaseadust ning relvaseaduse alusel antud õigusaktidega sätestatud korda, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.

(2) Turvaettevõtja võib turvateenust osutades kasutada ainult turvaettevõttele kuuluvat relva. Kui ettevõtjal, riigiasutusel või kohaliku omavalitsuse asutusel on sisevalve, võib selle töötaja valves olles kasutada asutusele kuuluvat relva.

(3) Relva võib turvatöötaja turvaülesannet täites ja sisevalvetöötaja sisevalveülesannet täites kasutada üksnes juhul, kui ohus on inimese elu või tervis ja ohtu ei ole teisiti võimalik kõrvaldada ning ohtu laad õigustab relva kasutamist.

(4) Relvade kasutamise juhtumite kohta peab arvestust turvaettevõtja või sisevalvega asutuses relvade ja laskemoona eest vastutav isik.

(5) Relva on keelatud kasutada lapse, vanuri, ilmse puudega isiku või ilmsete rasedustunnustega naise vastu. Keeld ei kehti, kui relva on vaja kasutada nimetatud isiku vastu toimepandava ründe või grupiviisilise ründe tõrjumiseks või tõkestamiseks juhul, kui ründega kaasneb oht turvatöötaja või muu isiku elule või tervisele.

§ 38. Kumminuia kasutamine

(1) Kumminuia võib vormiriietuses turvatöötaja tööajal kanda võõrihmale kinnitatud vutlaris või võõrihmalt lahtiselt.

(2) Kumminuia võib valveobjekti kaitsmisel kasutada turvatöötaja või muu isiku vastu toimepandava ründe tõkestamiseks või grupiviisilise ründe tõrjumiseks, kui sellega kaasneb oht turvatöötaja või muu isiku elule või tervisele.

§ 39. Erivahendid

(1) Turvaettevõtja või sisevalve võib objekti valveks ja kaitseks kasutada järgmisi erivahendeid:

- 1) eriotstarbelisi märgistus- ja värvimisseadmeid;
- 2) käeraudu;
- 3) teenistuskoera.

(2) Erivahendeid hoitakse selleks kohandatud lukustatud ruumis või relvahoidlas eraldi relvadest ja laskemoonast. Käesoleva lõike esimest lauset ei kohaldata teenistuskoera suhtes.

(3) Käeraudu või teenistuskoera on keelatud kasutada lapse, vanuri, ilmse puudega isiku või ilmsete rasedustunnustega naise puhul. Keeld ei kehti, kui käeraudu või teenistuskoera on vaja kasutada nimetatud isiku vastu toimepandava ründe tõrjumiseks juhul, kui ründega kaasneb oht turvatöötaja või muu isiku elule või tervisele.

§ 40. Käeraud

(1) Käeraudade soetamise loa saamiseks esitab turvaettevõtja või asutus, kus on sisevalve, asukohajärgsele politseiasutusele avalduse, milles nimetatakse käeraudade arv ja kirjeldatakse erivahendite hoiutingimusi. [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Politseiasutus vaatab avalduse läbi ja otsustab loa andmise või sellest keeldumise avalduse saamisest alates ühe kuu jooksul. Luba kehtib kolm kuud. [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud avalduse põhjendatust hinnates lähtub politseiasutus valveobjekti laadist, ohu suurusest, turvatöötajate või sisevalvetöötajate arvest ja erivahendite hoiutingimustest. [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Käeraudu on lubatud kasutada isiku kinnipidamisel, kui on alust arvata, et ta võib põgeneda või rünnata turvatöötajat või sisevalvetöötajat või ohustada teisi isikuid või ennast.

§ 41. Teenistuskoer

(1) Turvaettevõtja või sisevalve võib valveobjekti valveks ja kaitseks kasutada teenistuskoera, kes on läbinud vähemalt põhidressuuri ning allub oma juhi käsklustele. Suukorvita teenistuskoeraga võib valveobjektil liikuda juhul, kui koer on rihma otsas või kui territoorium on aiaga piiratud ja teenistuskoera kasutamisest teavitavad asjakohased sildid. Keelatud on jätta teenistuskoer valveobjektil järelevalveta.

(2) Teenistuskoera pidamisele kohaldatakse loomakaitseseadust, veterinaarõudeid ja kohaliku omavalitsuse kehtestatud loomapidamiseeskirja.

§ 42. Politseiasutuse teavitamise kohustus

(1) Kui turvateenuse osutamisel või turvaülesande või sisevalvetülesande täitmisel relva või erivahendi kasutamine tekitab isikule tervisekahjustuse või põhjustab isiku surma, on turvaettevõtja või sisevalve kohustatud sellest politseiasutusele suuliselt teatama viivitamata ja esitama kirjaliku teate ühe ööpäeva jooksul pärast sündmuse toimumist. [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Teates märgitakse sündmuse toimumise aeg ja koht, sündmuse asjaolud, relva või erivahendi kasutaja nimi ja selle isiku nimi, kelle vastu on relva või erivahendit kasutatud, ning kirjeldatakse relva või erivahendi kasutamise tagajärgi.

9. peatükk TEGEVUSLUBA

§ 43. Turvateenuse osutamise tegevusluba

(1) Turvateenuse osutamise tegevusluba (edaspidi *tegevusluba*) on käesoleva seaduse ja teiste õigusaktide alusel antud õigus kehtestatud korras ning tingimustel osutada loas märgitud tähtaja jooksul käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 nimetatud turvateenust.

(2) Tegevusluba kehtib ühest kuni viie aastani. Turvateenuse osutamiseks antakse ajutine tegevusluba, kui kohustuse täitmiseks kulub alla ühe aasta.

(3) Tegevusloa vormi kehtestab siseminister .

(4) Tegevusloa väljaandmise, sellest keeldumise, tegevusloa pikendamise, muutmise, peatamise ja tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja. Tegevusluba väljastatakse iga käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 sätestatud turvateenuse kohta eraldi.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 44. Tegevusloa taotlejale esitatavad nõuded

(1) Tegevusluba võib taotleda isik (edaspidi *taotleja*):

1) kelle tegevusalana on registris või asutamisdokumentides märgitud käesoleva seaduse § 4 lõikes 1 nimetatud turvateenuse osutamine;

2) kellel ei ole osalust ühingus, kes valmistab või müüb lõhkematerjali, relvi, tulirelva olulisi osi, lasersihikuid või laskemoona või teeb relvi ümber või parandab neid või osutab eradetektiiviteenust, või kes äriregistri andmete kohaselt ei tegutse nimetatud valdkondades.

(2) Füüsilisest isikust ettevõtjale kohaldatakse lisaks käesoleva paragrahvi lõike 1 nõuetele ka turvatöötaja kohta kehtestatud nõudeid.

(3) Juhtimiskeskuse pidamise tegevusloa taotlejale kohaldatakse lisaks käesoleva paragrahvi nõuetele ka § 10 lõike 2 või 3 nõudeid.

§ 45. Tegevusloa taotlemise kord

(1) Tegevusloa taotleja esitab asjakohase avalduse oma asukoha järgsele politseiasutusele ja viimane edastab avalduse Politsei- ja Piirivalveametile.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Tegevusloa taotlemise avalduses esitatakse järgmised andmed:

1) füüsilise isiku ees- ja perekonnanimi, isikukood ja elukoht;

2) juriidilise isiku ärinimi ja asukoht; turvaäriühingu nende osanike ja aktsionäride nimekiri, kellel on üle viie protsendi aktsia- või osakapitalist; nimekirjas märgitakse iga juriidilise isiku täielik nimetus, asukoht ja registrikood;

3) turvateenuse nimetus, mida taotleja soovib osutada;

4) turvateenuse osutamise koht või piirkond;

5) tegevusloa soovitatav kehtivusaeg, kuid mitte üle viie aasta;

6) registrikood, kui ettevõtja on kantud äriregistrisse.

(3) Tegevusloa taotlemise avaldusele lisatakse järgmised dokumendid:

1) taotleja põhikirja ärakiri;

2) asutatava ettevõtte korral õiend, et tal on vahendid taotletava turvateenuse osutamiseks;

3) taotleja õiend selle kohta, et turvateenuseid osutav turvajuht vastab käesoleva seaduse § 22 lõikes 2 sätestatud nõuetele;

4) relvaloa koopia, kui relv on olemas.
[RT I 2006, 21, 162- jõust. 01.06.2006]

§ 46. Politseiasutuse toimingud

Politseiasutus kontrollib, kas tegevusloa taotleja, tegevusloa taotlemise avaldus ja sellele lisatud dokumendid on käesoleva seadusega kooskõlas, ning edastab avalduse, dokumendid ja taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta koostatud arvamuse Politsei- ja Piirivalveametile käesoleva seaduse alusel nõutavate dokumentide esitamisest alates ühe kuu jooksul. Kui tegevusloa taotleja on enne taotluse esitamist kahe aasta jooksul pannud toime käesoleva seaduse rikkumise, esitab politseiasutus Politsei- ja Piirivalveametile asjakohase otsuse või ettekirjutuse koopia.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 47. Tegevusloa andmine ja loa andmisest keeldumine

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja teeb otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta ühe kuu jooksul alates päevast, kui Politsei- ja Piirivalveamet on loa taotlemise avalduse ja politseiasutuse arvamuse kätte saanud.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Tegevusloa andmisest võib keelduda, kui:

1) taotleja ei vasta käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusakti nõuetele;

2) taotleja on kahe viimase aasta jooksul oluliselt rikkunud käesoleva seaduse või selle alusel antud õigusakti nõudeid;

3) taotleja tegutseb käesoleva seaduse § 16 lõikes 1 nimetatud valdkonnas;

4) on alust kahelda taotleja üldises usaldusvääruses;
5) taotleja eelmise tegevusloa kehtetuks tunnistamisest käesoleva seaduse § 53 alusel on möödunud vähem kui kolm aastat.

[RT I 2006, 21, 162- jõust. 01.06.2006]

§ 48. Politseiasutuse teavitamine

Politsei- ja Piirivalveamet saadab taotleja elu- või asukohajärgsele politseiasutusele ja taotlejale tegevusloa või teeb tegevusloa andmisest keeldumise otsuse teatavaks selle vastuvõtmisest alates kolme tööpäeva jooksul.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 49. Tegevusloa andmise aluseks olevate andmete muutmise teatamise kohustus

(1) Kui turvaettevõtjale tegevusloa andmise aluseks olnud andmetes või dokumendis on toimunud muudatus, teatab ta sellest kirjalikult oma elukoha- või asukohajärgsele politseiasutusele muudatuse tegemisest alates viie tööpäeva jooksul. Koos teatega esitatakse muudetud andmed või muudetud dokument või selle ära kiri.

(2) Politseiasutus edastab andmed või dokumendi ning vajaduse korral oma ettepanekud Politsei- ja Piirivalveametile andmete või dokumendi saamisest alates ühe nädala jooksul.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 50. Tegevusloa kehtivuse ja loa nimetatud turvateenuse osutamise peatamine

(1) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja võib tegevusloa kehtivuse peatada:

- 1) kui turvaettevõtja ei ole tegevusloa aluseks olevate andmete muutmise teatanud;
- 2) kuni kuueks kuuks, kui turvaettevõtja on rikkunud käesolevat seadust.

(2) Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja võib peatada tegevusloas märgitud turvateenuse osutamise õiguse kuni üheks aastaks, kui turvaettevõtja on rikkunud käesolevat seadust või tegutsenud avalikku korda eirates või riigi julgeolekut ohustades.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 51. Tegevusloa muutmine

(1) Tegevusloa võidakse muuta loa valdaja taotlusel või Politsei- ja Piirivalveameti algatusel, kui tegevusloal olevad andmed on muutunud.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Kui on otsustatud tegevusloa muuta, väljastatakse senise tegevusloa asemele uus senise tegevusloa kehtivusaja lõpuni.

§ 52. Tegevusloa pikendamine

(1) Tegevusloa pikendamise avaldus esitatakse Politsei- ja Piirivalveameti peadirektorile või peadirektori asetäitjale loa taotleja elu- või asukohajärgse politseiasutuse kaudu vähemalt kolm kuud enne senise tegevusloa kehtivuse lõppemist.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(2) Tegevusloa pikendamise avaldusele lisatakse:

- 1) Maksu- ja Tolliameti piirkondliku struktuuriüksuse õiend maksuvõlgnevuse puudumise kohta;
- 2) käesoleva seaduse § 45 lõikes 3 nimetatud dokumendid, kui neid on muudetud enne avalduse esitamist.

(3) Tegevusloa pikendamise avaldus vaadatakse läbi käesoleva seaduse §-des 46–48 sätestatud korras. Avalduse rahuldamise korral väljastab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja uue tegevusloa.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

(4) Tegevusloa võib jätta pikendamata, kui taotleja on käesolevat seadust rikkunud kahe viimase aasta jooksul enne loa pikendamise avalduse esitamist.

§ 53. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise alused

Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja võib tunnistada tegevusloa kehtetuks, kui turvaettevõtja:

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

- 1) on esitanud asjakohase avalduse;
- 2) ei täida käesolevat seadust või selle alusel antud õigusakti või tegutseb avalikku korda eirates või riigi julgeolekut ohustades;
- 3) ei vasta tegevusloa väljaandmise nõuetele;
- 4) ei ole järjest kuus kuud turvateenust osutanud;
- 5) on maksuvõlglane ja ta ei ole võlga tasunud kahe kuu jooksul alates päevast, kui Maksuamet tegi võlgnevuse kohta ettekirjutuse;
- 6) tegevus ohustab inimese tervist, omandit või on ohtlik keskkonnale;

- 7) tegutseb valdkonnas, milleks tal puudub tegevusluba;
 - 8) on teadlikult esitanud võltsitud dokumendi või valeandmed;
 - 9) on teist korda aasta jooksul jätnud esitamata dokumendi, teabe või andmed, mille esitamine on kohustuslik;
 - 10) ei ole ettenähtud tähtaja jooksul või ettenähtud ulatuses täitnud Politsei- ja Piirivalveameti või politseiasutuse ettekirjutust puuduste kõrvaldamiseks.
- [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 54. Tegevusloa kehtetuks tunnistamise kord

- (1) Tegevusloa tunnistab kehtetuks Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- (2) Enne tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist kuulab Politsei- ja Piirivalveameti peadirektor või peadirektori asetäitja või tema esindaja ära turvaettevõtja esindaja. Esindaja ilmumata jäämine ei takista asja arutamist.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]
- (3) Tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuses määratakse loas nimetatud tegevuse lõpetamise tähtpäev.
- (4) Tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsuse ärakiri saadetakse turvaettevõtja elu- või asukohajärgsele politseiasutusele otsuse tegemisest alates kolme tööpäeva jooksul.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 55. Tegevuslubade arvestus

- (1) Politsei- ja Piirivalveamet peab muudetud, pikendatud, peatatud ja kehtetuks tunnistatud tegevuslubade arvestust.
- (2) Tegevusloa omaja kohta vormistab Politsei- ja Piirivalveamet turvajärelevalve toimiku, kuhu köidetakse dokumendid, mis on seotud loa andmise, loa andmisest keeldumise, loa pikendamise, muutmise, kehtetuks tunnistamise ja tegevusloa omaja tegevuse üle teostatava riikliku järelevalvega.
[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

10. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 56. Riiklik järelevalve

Riiklikku järelevalvet (edaspidi *järelevalve*) turvaettevõtja, turvaülesannet täitva turvatöötaja, sisevalve ja sisevalvetöötaja tegevuse üle teostavad politseiasutused.
[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

§ 57. Kohapealne kontroll

- (1) Järelevalvet teostaval politseiametnikul on õigus kohapeal kontrollida turvaettevõtjat või sisevalvet.
- (2) Turvaettevõtja või sisevalvega asutus on kohustatud politseiametnikul võimaldama:
 - 1) objekti valdaja loal siseneda sellele objektile ja viibida seal, kus turvateenust osutatakse või täidetakse sisevalveülesandeid;
 - 2) tutvuda turvateenuste osutamist või sisevalveülesannete täitmist kajastavate dokumentidega ning teha neist väljavõtteid ja ärakirju;
 - 3) saada kontrollitavate asjaolude kohta kirjalikke ja suulisi seletusi;
 - 4) kontrollida turvatöötaja töötõendit, sisevalvetöötaja tegevust ja käesolevas seaduses ettenähtud dokumente.
- (3) Turvaettevõtjat või sisevalvet võib kontrollida turvaettevõtja või sisevalvega asutuse juhi, tema esindaja, töötaja või nimetatud isiku puudumise korral kolmanda isiku juuresolekul. Turvaala või salajaseks kuulutatud teabe hoidmiseks kasutatava ruumi kontrollimiseks esitab järelevalvet teostav politseiametnik loa, mis võimaldab juurdepääsu vastava tasemega riigisaladusele.
- (4) Kohapealse kontrolli kohta koostab järelevalvet teostav politseiametnik järelevalveakti kahes eksemplaris, millest üks jääb turvaettevõtjale või sisevalvega asutusele ja teine järelevalvet teostavale politseiametnikule. Järelevalveaktis esitatakse järgmised andmed:
 - 1) järelevalveakti koostanud politseiametniku ametikoht ja nimi;
 - 2) järelevalveakti tegemise kuupäev;
 - 3) järelevalveakti saaja ärinimi või asutuse nimetus ja elu- või asukoha andmed;
 - 4) järelevalve tulemuste kokkuvõte.

(5) Järelevalvet teostaval politseiametnikul on õigus teha Politsei- ja Piirivalveameti peadirektorile või peadirektori asetäitjale ettepanek tegevusloa kehtivuse peatamiseks või loa kehtetuks tunnistamiseks. [RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

§ 58. Ettekirjutus

(1) Järelevalvet teostaval politseiametnikul on õigus teha turvaettevõtjale või sisevalvega asutusele ettekirjutusi käesoleva seadusega kehtestatud nõuete rikkumise lõpetamise kohta.

(2) Ettekirjutuses esitatakse järgmised andmed:

- 1) ettekirjutuse teinud politseiametniku ametikoht ja nimi;
- 2) ettekirjutuse tegemise kuupäev;
- 3) ettekirjutuse saaja ärinimi või asutuse nimetus ja elu- või asukoha andmed;
- 4) ettekirjutuse tegemise alused ja viide vastavale seadussättele;
- 5) ettekirjutuse täitmise tähtpäev.

(3) Ettekirjutus tehakse turvaettevõtjale või sisevalvega asutusele või selle esindajale allkirja vastu viivitamata teatavaks.

(4) Turvaettevõtja või sisevalvega asutus täidab ettekirjutuse viivitamata.

(5) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib järelevalveametnik rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud sunniraha ülemmäär on 10 000 krooni.

§ 59. Politseiasutuse ettekirjutuse ja toimingu vaidlustamine

(1) Kui turvaettevõtja või sisevalvega asutus ei nõustu politseiametniku ettekirjutuse või toiminguga, on tal õigus esitada kaebus politseiasutuse juhile ettekirjutuse saamisest või toimingu tegemisest alates kümne kalendripäeva jooksul.

(2) Kaebuse esitamine ei võta turvaettevõtjalt või sisevalvega asutuselt kohustust täita politseiametniku ettekirjutus.

(3) Politseiasutuse juht vaatab kaebuse läbi selle saamisest alates ühe kuu jooksul ning teeb ühe järgmistest otsustest:

- 1) jätab ettekirjutuse või toimingu jõusse;
- 2) muudab ettekirjutust, toimingut või tühistab selle.

(4) Otsus antakse kaebuse esitajale kätte allkirja vastu või saadetakse posti teel tähtkirjaga otsuse tegemisest alates kümne päeva jooksul.

11. peatükk VASTUTUS

§ 60. Riikliku järelevalve takistamine

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

Juriidilise isiku poolt riikliku järelevalve takistamise, järelevalveks vajalike dokumentide või andmete esitamisest keeldumise, tähtaegselt esitamata jätmise või valeandmete esitamise eest või dokumentide või andmete esitamise eest sellisel kujul, mis ei võimaldanud järelevalvet teostada, –

karistatakse rahatrahviga kuni 20 000 krooni.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

§ 60¹. Jälgimisseadmestiku kasutamise nõuete rikkumine

Juriidilise isiku poolt avalikku kohta paigaldatud ja jälgimiseks kasutatavast jälgimisseadmestikust sellekohase teabe jälgitavasse avalikku kohta paigaldamata jätmise eest või jälgimisseadmestiku salvestise säilitamise nõuete rikkumise eest –

karistatakse rahatrahviga kuni 150 000 krooni.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

§ 60². Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 60 ja 60¹ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

[RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

(2) Käesoleva seaduse §-des 60 ja 60¹ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on politseiasutus.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

12. peatükk **ERISÄTTED**

§ 61. Välisriigi turvaettevõte

Välisriigi kodaniku või tema vara kaitseks võib käesolevas seaduses ettenähtud tegevusloata ettevõtja või isik osutada käesolevas seaduses käsitletud turvateenust Politsei- ja Piirivalveameti ühekordse loa alusel. Luba antakse Välisministeeriumi, Kaitseministeeriumi või Siseministeeriumi taotlusel.

[RT I 2009, 62, 405- jõust. 01.01.2010]

13. peatükk **RAKENDUSSÄTTED**

§ 62. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 63. Üleminekusätted

(1) Turvateenuse osutamise tegevusloa andmisest või loa pikendamisest keeldumise aluseks on ka turvateenistuse seaduse rikkumine kahe aasta jooksul enne tegevusloa või selle pikendamise taotlemist.

(2) Enne käesoleva seaduse jõustumist antud turvateenuse osutamise tegevusluba kehtib loal märgitud kehtivusaja lõpuni.

(3) [Kehtetu – RT I 2008, 28, 181- jõust. 13.07.2008]

§ 64. [Käesolevast tekstist välja jäetud]

§ 65. Seaduse jõustumine

Turvaseadus jõustub 2004. aasta 1. mail.